

Distansstödspodden: Verktyg och metod

Måns intro: - Det var väl inte förrän de sista två veckorna där jag kände att nu fungerar det, nu rullar det på och vi vet vad vi ska lämna in, hur vi ska lämna in det, vem vi ska säga till om att vi har lämnat in det som ska in i spelet. Sedan så hade vi ett projekt till efter detta, och då kände jag att nu, nu funkar det. Då hade vi den erfarenheten från det föregående spelprojektet.

Mikael intro: - Både lärare och studerande har gjort viktiga erfarenheter av vårens omställning till distansundervisning. I dag fördjupar vi oss i de metoder och verktyg som kan hjälpa oss vid en omställning till distans. Du lyssnar på distansstödspodden från Myndigheten för yrkeshögskolan. Jag heter Mikael Andersson och med mig idag har jag Inger Lindqvist, IKT-pedagog vid högskolan Dalarna och konsult på Yrkesakademin och Måns Finn Bergman, studerande vid The Game Assembly i Malmö.

Om vi börjar med att ställa en fråga till dig, Måns, kan du berätta lite om den här utbildningen som du går på The Game Assembly?

Måns: - Absolut. Det är två år vanlig yrkeshögskolegång och sedan är det ett halvårs praktik efteråt. Skolan är upplagd så att första året så jobbar man halva dagen med individuella uppgifter, och andra halvan av dagen är det grupparbete där man jobbar med olika grupper för varje projekt. Så det är fem olika spelprojekt på det läsåret och tre på läsåret två.

Mikael: - Det låter som en utbildning där man verkligen behöver träffas mycket?

Måns: - Oh ja, det är obligatoriskt grupparbete. Det är två gånger om dagen som man ska ha möten med hela sin grupp. Det är även ett krav att man ska kunna presentera det som gruppen utvecklar för tillfället och kunna förklara vad alla de olika disciplinerna gör för skolan är även indelad i programmerare, Level Design, den grafiska biten, animation och även Technical Artist. Det är många människor med olika inriktning och specialiteter som ska kunna kommunicera och arbeta tillsammans.

Mikael: - Och nu blev ni tvungna att gå över till distansstudier på grund av den här pandemin. Kan du berätta vad som hände hos er när ni gick över till distansstudier?

Måns: - Det var ju väldigt omtumlande, dels för att karantänen startade precis mitt i ett av de här gruppprojekten. De första, vad kan det ha varit... tre, fyra veckorna. så var vi på plats i skolan och fick se våra gruppmedlemmar ansikte mot ansikte och kunde prata med dem och gå in i deras klassrum och fråga direkta frågor och vi kunde få tydliga instruktioner, både visuellt och med ord. Sedan när vi gick över till distans så avbröts grupparbetena och vi hade endast individuella lektioner i två veckor för att skolan skulle sätta upp alla dessa nätkanalerna så att vi kunde testa allt, att det funkade, för det är ju en enormt stor mängd studenter. Detta gällde inte bara för Malmö, det var även studenterna i Stockholm.

Mikael: - Vilken, eller vilka, upplever du var de största utmaningarna för er studerande?

Måns: - Att hålla sig lika organiserade när det enda som finns är online för oftast så har vi ett ställe dit vi kan gå där det finns en tavla där allting som ska göras står uppskrivet och om man vill kontakta dem så kan man bara gå dit i deras klassrum och fråga Har du fem minuter? men det funkar inte, utan det blev det här... Hur ska man vara tillgänglig? Hur ska man säga vad man jobbar på? Hur kan vi få alla de här lösa pusselbitarna att sättas ihop till en produkt och för att den ska fungera så måste ju alla bitarna finnas där.

Mikael: - Hur lång tid tog det innan du, innan du upplevde att ni på något sätt kom tillbaka till den typ av utbildning som du hade sökt till?

Måns: - Det var väl inte förrän den sista veckan i det projektet. Åtta veckor brukar ett projekt vara och det var väl inte förrän de sista två veckorna jag kände att nu fungerar det, nu rullar det på och vi vet var vi ska lämna in, hur vi ska lämna in det, vem som ska se till att vi har lämnat in det som ska in i spelet. Sedan så hade vi ett projekt till efter detta, och då kände jag att nu, nu funkar det nu fungerar det från början, för då hade vi den erfarenheten från det föregående spelprojektet.

Mikael: - Vilka verktyg användes i skolan när man la om till distansstudier?

Måns: - Som tur är för mig och för skolan i sig, så är den ju redan väldigt digital, så det finns ju kanaler på chattprogrammet Discord som används ganska flitigt av studenterna, och skolan har även haft Microsoft Teams. Det verktyget har redan funnits men inte använts i lika stor grad. Det var ju lite att man fick lära sig ett nytt program och lista ut alla funktioner och hur man ska använda det på bästa möjliga sätt. Men det fanns redan en grund där, även om det var lite tjafs i början som det funkar inte som vi vill och så vidare, men sedan så har det utvecklats också och skolan har listat ut nya sätt att få utbildningen att fungera så gott de kan.

Mikael: - Hur fungerar det med feedback från lärare under den här tiden som ni studerar på distans?

Mikael: - Till en början så var det rätt svårt och det var ju otursamt med kursen också, för just den kursen var parallellt med Malmö och Stockholm så i stället för att det var en lärare per, jag tror det är 20, 25 studenter, så blev det 50 studenter samtidigt, så det blev att läraren streamade via Teams och sen fick vi lämna in våra filer som vi arbetade på eller spela in en video av det vi gjorde och läraren gav individuell feedback, men ibland så fick man ju vänta hela förmiddagen eller hela eftermiddagen och fick ingenting gjort för att man hade fastnat, och det var ju väldigt frustrerande att känna att man kan inte arbeta för att lärarens tid inte räcker till, eller jag får inte det jag behöver just nu. Samtidigt måste jag säga att den tid vi fick var ju väldigt bra och lärarna satt där och jobbade ju övertid för att få det att fungera.

Mikael: - Inger, det här som Måns berättar om nu är väl ett exempel på hur man ibland hör att man resonerar kring att det ska finnas någon form av stordriftsfördelar med distansutbildning, att man kan ha fler elever per lärare och sådant där. Hur är det med den saken?

Inger: - Jag säger precis tvärtom, att ska det bli bra kvalitet, så ska man ju försöka hålla nere antalet elever eller studenter per lärare. Men så är det ju oftast inte. Man kanske ha en grupp åtminstone på 25-30 eller fler, som Måns säger. Det här kräver ju ganska mycket för att få till bra kvalitet på det som vi jobbar med. Då försöker vi ha så mycket gruppdiskussioner i mindre grupper som möjligt. Det beror kanske lite på vilket ämne det är, men också det här, att ha resurstid så att läraren finns till hands för att faktiskt få ställa de här frågorna, och det kan ju faktiskt vara i grupp också, så att man inte har den här envägskommunikationen och att läraren bara föreläser. Nu vet jag inte om det var exakt så som ni hade det, Måns, men det låter lite så.

Mikael: - Men om jag skickar frågan vidare till dig från Inger, Måns. Var det så att det övergick mycket till föreläsningar också?

Måns: - Ja, det gjorde det. Vi har ju alltid haft föreläsningar på förmiddagen, dagen i sig är alltid indelad i två, men när det blev distans så blev det bara föreläsningar och sedan eget arbete istället för projektarbete, och då var det att det streamades när läraren satt vid sin dator och berättade och det spelades som tur var in, men då är det ju inte redigerat material och det är mycket fram och tillbaka, och det är frågor från studenter samtidigt som det händer så då det var det svårare att hänga med.

Mikael: - Erfarenheterna är att det är en stor omställning när man inte har planerat för det, det är just den här planeringen som är utmaningen. Det verkar som de flesta utbildare och lärare har gjort ett väldigt bra arbete i det här, men Inger, kan du komma med några tips. Hur kan man förstärka feedback vid distansundervisning?

Inger: - Lite så som jag jobbat med de kurser jag har hållit för Yrkesakademien så har det varit personer som inte haft svenska som modersmål till exempel. Vissa har i och för sig bott i Sverige i många år och haft goda svenska kunskaper, men det är också en stor variation just med datorförkunskaperna, och då har det varit så att från början så skrev jag feedback till exempel om man lämnade in en skrivna uppgift i ett pm eller så skrev jag feedback, men jag tyckte jag fick tillbaka samma och det här vet jag, att lärare upplever, gång på gång, att man upplever att man får tillbaka exakt samma dokument igen, så jag började faktiskt göra skärminspelningar till min skriftliga feedback så att jag pratade till mina kommentarer så att varje studerande fick en film tillbaka, i stället som ett komplement så att de fick både själva textinformationen för sig, men också en film som förklarade min feedback. Det tyckte jag funkade bra även om det krävs en stor arbetsinsats, men det är ju väl investerad tid om man säger så.

Mikael: - Inger, i ditt yrke, du har fördelen att du har haft tid att planera i förväg och så vidare, och då kan man göra saker. Men om du skulle se till en lärare som egentligen planerat sin verksamhet för undervisning i klassrummet och som behöver ställa om till distansundervisning. Har du några enkla tips där, hur man kan fokusera på att förstärka feedbacken?

Inger: - Jag skulle nog för det första försöka göra snabba inspelningar på mina genomgångar, och de behöver ju inte vara perfekta. De behöver inte vara redigerade jättemycket. Ett vanligt program som Screencast-O-Matic har ju begränsade redigerings- möjligheter, men det går väldigt fort att bara visa på skärmen vad man gör. Man kan ha med sig själv i bild om man vill och då i stället, alltså på lektionstiden då, jobba tillsammans och försöka få eleverna att ställa frågor och att man utnyttjar lärartiden på ett annat sätt. Jag tror att det skulle vara möjligt, men kortare omställning så klart att man får lägga kanske lite extra tid i början, och då måste ju såklart skolorna satsa på att ge de lärare som faktiskt gör det lilla extra, kanske betalt eller på något sätt uppmuntra dem till att göra det här.

Mikael: - Det finns en hel del saker som sker i ett klassrum om man ser mellan raderna, att man bara kan vända sig om och prata med en klasskompis, eller man kan man se vad som pågår. Hur ersätter man det i en distansundervisningssituation tycker du, Inger?

Inger: - För det första, de här små spontana delarna försvinner ju lite, men om man då åtminstone kräver att man har kamera och att man såklart har bra ljud. Det är ju väldigt mycket av det som krävs för kommunikationen just att kunna se varandra i ögonen, även om det är via en kamera, se att man faktiskt är med - man kanske nickar lite och säger jaha eller något, då har det en tendens att bli lite mera levande. Det är ju en stor förutsättning för att kunna försöka efterlikna en vanlig klassrumssituation.

Mikael: - Så du säger det att använd gärna videokonferensfunktion mer ofta, inte kanske bara för att det är ett planerat pedagogiskt inslag, utan just för att ersätta de här vanliga vardagliga sakerna som sker i klassrummet?

Inger: - Ja, och likaså när man gör inspelade genomgångar, så tror jag det är viktigt att ha med sig själv i bild. Att bara se en skärm och höra en röst, det blir inte heller lika levande, utan då får studenterna faktiskt en bild av läraren också.

Mikael: - I ett klassrum så kan en studerande ställa en fråga direkt till en studiekamrat eller en lärare och få svaret direkt. Hur fort behöver man svara i en distanssituation?

Inger: - Det är samma sak som i ett vanligt klassrum. Man behöver ju ha det här mötet, liksom i realtid, det är ju det som är viktigt att faktiskt få till en diskussion eller att elever kan ställa frågor eller ge feedback. Det måste ju vara monumentalt så att man får ihop det direkt så att det blir ett riktigt möte, ett levande möte.

Mikael: - Så tanken att ”Jag samlar ihop alla mejl och frågor till slutet av dagen, och så har de svaret morgonen efter är inte att rekommendera alltså.

Inger: - Nej, då skulle jag föredra att ha en resurstid för att kunna ställa frågor. Sedan kan man givetvis ha kommunikation asynkront också i en chatt eller via mejl eller så, men jag tror att just det här med resurstider och att få det här mötet med läraren, där det inte är en agenda i förväg. Jag tror att det är otroligt viktigt när det är nätbaserat framför allt.

Mikael: - Inger, när du var med i vårt webinarium, så berättade du om det här med förinspelade föreläsningar och att det hjälper de studerande och du har nämnt det tidigare här i vårt samtal också. Ur ett pedagogiskt synsätt, vad är det som är fördelen med de här förinspelade föreläsningarna?

Inger: - För det första så är det ju bra, dels för att en student kan gå tillbaka och titta om den funderar på någonting. Om man inte har en inspelning utav en lärares föreläsning så är det ju svårt att ställa frågan ”Vad sa du i början egentligen?” då kanske man har glömt vad man ens pratade om så att förmånen att kunna gå tillbaka och ta om det här hur många gånger man vill är ju en stor fördel. Sedan är det ju också det här att försöka utnyttja träffarna på ett annat sätt. Om man har gjort en inspelning och förhoppningsvis har de studerande eller studenterna sett det här innan, så kan man ju utgå ifrån det här på ett annat sätt, ställa frågor så att man kan utnyttja tiden på ett bättre sätt.

Mikael: - Måns tillbaka till dig, hur studerar ni i dag?

Måns: - Som det ser ut nu så har vi föreläsning på plats. Vi är tillbaka i skolan, men även här. Har man symptom, då ska du vara hemma, och då ska du jobba hemifrån, så föreläsningarna sker på samma sätt men att de även streamas och spelas in via Teams och de som är på distans, de sitter med i röstkanalen och de kan flika in och fråga saker direkt så att alla i klassen är där, det blir som att de finns där men som ett elektriskt spöke. Det har, känner jag, fungerat väldigt, väldigt bra, men som Inger sa, när det blir inspelat, man kan spola tillbaka om det är någonting man missar, man kan pausa och ta det lite i sin egen takt och även det här med hur våra spelgrupps kommunikation funkar, det har också blivit väldigt bra, för nu sitter vi i röstchatt, för vi är 18 stycken i vår grupp. Det blir väldigt mycket om folk ska ha video i gång samtidigt, men vi sitter i hel grupp när vi har våra obligatoriska möten. Sen har vi även skapat klassrumsröstchattkanaler, jag och mina grafikkollegor, vi sitter där hela tiden där vi är tillgängliga för de andra disciplinerna, och de sitter även i sina röstkanaler. Så har vi en fråga så kan vi bara hoppa in i deras kanal och fråga Hej, är det någon där som kan svara på min fråga, och det har gjort att det blivit nästan lättare och snabbare att få svar på sina frågor väldigt, väldigt snabbt.

Mikael: - Det låter som att den här omställningen har gjort att undervisningen just nu kanske har nästan blivit lite bättre?

Måns: - Jag tycker det, dels för att det här med inspelningen, för det skedde ju inte innan, då kan det vara så att missar du någonting, så får du vänta tills föreläsningen är klar och då fråga läraren eller fråga personen som sitter bredvid och den kanske inte heller har fått med sig det.

Mikael: - Om du jämför med hur dina studier genomfördes i våras och hur ni arbetar i dag, vilka är de största och viktigaste lärdomarna du som studerande har gjort?

Måns: - Att dokumentera rätt och vara väldigt noggrann med att det som vi ska använda aktivt, det måste finnas tillgängligt för alla, även de som inte är på plats i

skolan och har samma tillgång till de datorer vi har. Att vara väldigt noga med att informationen ska nå ut till alla dem som den är relevant för och även vara öppen och klar med att det här är det jag arbetar med nu. Kommunikationen inuti den här gruppen har blivit mycket viktigare och att kunna prata med folk, även om de inte är framför dig. Det har fått en större betydelse.

Mikael: - Det Måns är inne på här, Inger, är ju att rutiner och dokumentation, att det verkar viktigt. Är det något som du ser att det är viktigt i en distanssituation?

Inger: - Ja, absolut, just den här strukturen från lärarhåll är otroligt viktig. Nu är Måns en otroligt datorvan person, eller student, men så är det ju inte i alltid. Vissa har ju mycket lägre datorvana, och då krävs det ju ännu mer struktur i ett kursrum, till exempel av läraren. Läraren måste ju hitta rätt struktur i både kursrum och hur de får ut information, så att det är lätt att hitta. Man kan inte förutsätta att alla har mycket datorvana eller har lätt för sig, de kanske inte alls har en sådan bakgrund att man har jobbat mycket med datorer eller olika program, så att man kanske inte har den fallenheten för att hitta. Det är något som man behöver fundera lite extra på och kanske göra instruktioner runt det också, alltså inspelade instruktioner på instruktionerna.

Mikael: - Ibland kan man ju uppleva att de som har haft det svårast med den här omställningen till distansundervisning, är en lärare som verkligen excellerar i klassrummet och att de också har svårt att tro på att de ska kunna överföra samma kvalitéer över en distansundervisningssituation. Vad har du för tips till en estradör i klassrummet som nu behöver gå över till att ge föreläsningar via video i stället?

Inger: - Nej, men det är väl just att dels förstå att man inte kan göra på samma sätt i en app-baserad utbildningssituation som i ett klassrum utan man måste försöka ändra arbetssättet. Som lärare kan man ju entusiasmera ändå via nätet så gott det går fast man bara har en kamera. Det gäller att hitta aktiviteter som gör att studenterna blir aktiva, alltså hitta sätt att samarbeta så att det inte blir kanske ett passivt möte utan då dra nytta av de här inspelningarna i stället. Det som Måns säger också, uppmana sina studenter att faktiskt träffas utanför seminarietid, utanför föreläsningstiden, att diskutera tillsammans, att man drar nytta av varandra så att det inte bara blir de här ensamstudierna.

Mikael: - När man hör dig berätta, Inger, så får man bilden av att det jobb som en lärare traditionellt genomför i klassrummet där koncentrationen i arbetet ligger där, ersätts av att mycket måste ligga i arbetet med förberedelser i stället. Stämmer det?

Inger: - Ja, det tycker jag stämmer bra. Man får liksom göra om det lite, och sedan får man lägga lite extra energi även på seminarietiden och lektionstiden, så att man liksom motverkar den negativa känslan som jag kan tänka mig att många elever och studenter hade i början, att tycka att det är lite tråkigt och lite jobbigt. Man får försöka vara lite rockstjärna på scenen, försöka bjuda lite på sig själv och

få med publiken om man säger så. Man får nog gå in i rollen ännu lite mer i en nätbaserad situation.

Mikael: - Måns, nu har ju mycket av undervisningen gått tillbaka till klassrummet, men det är ju fortfarande en väldigt osäker situation här inför och under hösten. Vilka tips har du som studerande till lärare och konsulter som lyssnar? Hur tycker du att man ska förbereda sig inför den kommande hösten?

Måns: - Se till att spela in så mycket som möjligt. Som Inger sa, det behöver inte vara bra så länge du går igenom saker på ungefär samma sätt som det hade varit på en fysisk föreläsning. Gå igenom det och var inte rädd för att göra fel i inspelningen. Var lite mänsklig också, för det hjälper också att det inte bara är den redigerade filmen, men också det att uppmana studenterna att vara aktiva i videochatt och röstchatt, att skapa en kommunikation, att det inte bara är den ensidiga. Här står jag och föreläser när ni lyssnar, för många har ju frågor samtidigt som föreläsningen händer och de frågorna kan vara relevanta för alla. Ta pauser, säg Jag behöver kaffe så vi tar fem minuters paus. Det kan vara extra viktigt så att man kan samla sig och så att man får lite ny energi.

Mikael: - Inger, vilka tre saker tycker du att man ska prioritera om vi skulle hamna i en liknande situation igen? Det är ju många anordnare som är mindre organisationer och kanske inte har samma resurser som ni har inom Yrkesakademin. Vad tycker du att en mindre organisation ska prioritera?

Inger: - Ja, det är en bra fråga, men att försöka få stöd i sin organisation som faktiskt kan hjälpa till, det är svårt i en mindre organisation såklart men framför allt en pedagogisk support som kan ge tips till lärare, till exempel ”Hur ska jag spela in min föreläsning?”, att få hjälp med det. Sen finns det ju såklart mycket tips via nätet. Det finns facebookgrupper som har uppstått på grund av den här omställningen och så där man faktiskt har erfarenhetsutbyten, så det behöver inte vara inom organisationen bara utan man kan ju skriva i ett sådant forum också när man har ett problem eller ställs inför ett problem som man behöver lösa. Jag tror mycket på det här att lägga tid på att köra en snabb inspelning, hellre det än att det inte blir någon alls. I ett klassrum säger man ju också fel, eller man kan klia sig i huvudet och staka sig lite, men det gör ingenting. Den här inspelningen ska ju liksom inte, ja den ska ju vara för ens studenter här och nu, den kan man göra om kanske om det skulle vara så. Sen kan man givetvis lägga mer tid på redigera ifall man vill återanvända någonting senare, men det är ju de delarna. Sedan kan man försöka skapa aktivitet så mycket man kan, med sina studenter eller elever, så att de inte sitter passiva och försöka att kanske ha den här resurstiden.

Mikael: - Det här samtalet med er, Måns och Inger, har ju visat på att det går att klara av en sådan här situation, och erfarenheterna som Måns har delat med sig av, visar ju på att även om man inte har varit helt förberedd så kan man få det att fungera. Men det är viktigt att vara förberedd. Jag tror faktiskt att det är allt vi kan

bjuda på i dagens avsnitt av distansstödspodden, och jag får tacka dig, Måns, och dig, Inger, för att ni medverkade.

Inger: - Tack.

Måns: - Tack.

Du har lyssnat på distansstödspodden från Myndigheten för yrkeshögskolan, en del av projektet Distansstöd för anordnare som ställer om till distansundervisning. På myndighetens hemsida hittar du webinarier och mer information om projektet. Fler avsnitt av distansstödspodden hittar du där poddar finns.